EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 12.11.2025.
COM(2025) 698 final

2025/0354 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Vijeća ministara Energetske zajednice (Beč, Austrija, 18. prosinca 2025.)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj je akt prijedlog odluke o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara Energetske zajednice u vezi s nizom akata za koje je predviđeno da ih to tijelo donese 18. prosinca 2025. na svojem sastanku u Beču u Austriji. Prije tog sastanka, 17. prosinca 2025. u Beču će se sastati i Stalna skupina na visokoj razini Energetske zajednice („PHLG”) kako bi raspravila i potvrdila točke koje treba donijeti na sastanku Vijeća ministara.

Radi cjelovitosti u ovaj je prijedlog uključeno i nekoliko točaka na dnevnom redu Vijeća ministara koje nisu obuhvaćene područjem primjene članka 218. stavka 9. UFEU-a.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Ugovor o Energetskoj zajednici

Cilj Ugovora o Energetskoj zajednici[1] („EnCT”) je stvaranje stabilnog regulatornog i tržišnog okvira te jedinstvenog regulatornog prostora za trgovinu umreženom energijom provedbom dogovorenih elemenata pravne stečevine EU-a u području energetike u zemljama koje nisu članice EU-a, ali su stranke Ugovora. Ugovor o Energetskoj zajednici stupio je na snagu 1. srpnja 2006. Europska unija njegova je stranka[2]. U EnCT-eu se devet stranaka koje nisu članice EU-a naziva „ugovornim strankama”.

2.2. Vijeće ministara i Stalna skupina na visokoj razini

Vijeće ministara osigurava postizanje ciljeva utvrđenih u EnCT-u. Sastoji se od po jednog predstavnika svake ugovorne stranke i dvaju predstavnika EU-a. U skladu s člankom 47. EnCT-a daje opće smjernice politike, poduzima mjere (odluke ili preporuke) i donosi proceduralne akte. Svaka stranka (uključujući EU) ima jedan glas, a Vijeće ministara primjenjuje različita pravila glasovanja ovisno o temi o kojoj je riječ. U skladu s člankom 78. EnCT-a Vijeće ministara može odlučivati samo ako su prisutni predstavnici najmanje dviju trećina stranaka. Suzdržani glasovi ne ubrajaju se u dane glasove.

Primjenjuju se različita pravila glasovanja. Obična većina glasova dovoljna je za donošenje predviđenih akata navedenih u nastavku u odjeljku 2.3. točki 1. (članak 91. stavak 1. točka (a) EnCT-a). Jednoglasno odlučivanje svih stranaka potrebno je za predviđeni akt naveden u nastavku u odjeljku 2.3. točki 2. (članak 32. stavak 3. Poslovnika Energetske zajednice o rješavanju sporova u okviru EnCT-a). Dvotrećinska većina, koja uključuje glas EU-a u prilog donošenju akta, nužna je za predviđeni akt naveden u odjeljku 2.3. točki 3. (članak 83. Postupaka Energetske zajednice za donošenje i izvršenje proračuna, reviziju i inspekciju; članci 83., 86. i 87. EnCT-a).

PHLG je pomoćno tijelo Vijeća ministara. U skladu s člankom 53. točkom (a) EnCT-a PHLG priprema rad Vijeća ministara, uključujući njegov dnevni red i akte koje Vijeće ministara treba donijeti. Sastoji se od po jednog predstavnika svake ugovorne stranke i dvaju predstavnika EU-a. EU ima jedan glas. U skladu s člankom 78. EnCT-a PHLG može odlučivati samo ako su prisutni predstavnici najmanje dviju trećina stranaka. Suzdržani glasovi ne ubrajaju se u dane glasove.

[1] SL L 198, 20.7.2006., str. 18.
[2] SL L 198, 20.7.2006., str. 15.

2.3. Predviđeni akti Vijeća ministara

Ovaj prijedlog odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a odnosi se na stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije s obzirom na sljedeće predviđene akte koje treba donijeti **Vijeće ministara**, navedene u Prilogu 1. ovom Prijedlogu odluke Vijeća:

(1) Proceduralni akt 2025/XX/MC-EnC o donošenju proračuna Energetske zajednice za razdoblje 2026. – 2027. i doprinosu stranaka proračunu;

(2) Odluka 2025/XX/MC-EnC o financijskoj razrješnici direktora Tajništva Energetske zajednice;

(3) Proceduralni akt 2025/PA/XX/MC-EnC o izmjeni Pravilnika o osoblju Energetske zajednice od 18. prosinca 2007., kako je izmijenjen proceduralnim aktima 2009/04/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC i 2024/01/MC-EnC te o izmjeni postupaka Energetske zajednice za donošenje i izvršenje proračuna, revizije i inspekcije od 17. studenog 2006., kako su izmijenjeni proceduralnim aktima 2014/01/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC i 2024/06/MC-EnC;

(4) Proceduralni akt 2025/XX/MC-EnC o donošenju organigrama Tajništva Energetske zajednice;

(5) odluke na temelju članka 91. stavka 1. točke (a) EnCT-a o utvrđivanju postojanja kršenja EnCT-a u sljedećim predmetima:

(a) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Albaniji u predmetu ECS-5/24;

(b) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-6/24;

(c) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-7/24;

(d) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-8/24;

(e) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Moldovi u predmetu ECS-9/24;

(f) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-10/24;

(g) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-11/24;

(h) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-12/24;

(i) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Ukrajini u predmetu ECS-13/24;

(j) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-14/24;

(k) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-15/24;

(l) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-16/24;

(m) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Moldovi u predmetu ECS-17/24;

(n) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-19/24;

(o) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-21/24;

(p) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-22/24;

(q) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Albaniji u predmetu ECS-23/24;

(r) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-24/24;

(s) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-25/24;

(t) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-26/24;

(u) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Moldovi u predmetu ECS-27/24;

(v) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-28/24;

(w) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-29/24;

(x) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-2/21;

(y) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-15-21.

2.4. Ponovno imenovanje dvaju predstavnika Europske komisije u Arbitražnom odboru Energetske zajednice

Ovaj prijedlog odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a obuhvaća i odluku kojom Europska komisija ponovno imenuje dva službenika Europske komisije kao stalnog člana i stalnog zamjenskog člana Arbitražnog odbora Energetske zajednice.

2.5. Ostale točke na dnevnom redu Vijeća ministara

Radi cjelovitosti napominje se da će, uz predviđene akte navedene u odjeljku 2.3., na dnevnom redu Vijeća ministara biti nekoliko točaka o kojima će glasovati samo ugovorne stranke u skladu s člankom 80. EnCT-a, uključujući:

(1) Odluku 2025/…/MC-EnC o uključivanju produljene Uredbe o skladištenju plina u Energetsku zajednicu;

(2) Odluku 2025/.../MC-EnC o produljenju ograničenog trajanja odstupanja za velike ukrajinske uređaje za loženje.

Osim toga, Vijeće ministara će:

(3) prihvatiti godišnje izvješće o aktivnostima Energetske zajednice, koje mu podnosi Tajništvo Energetske zajednice u skladu s člankom 67. EnCT-a.

Komisija namjerava podržati donošenje tih točaka dnevnog reda.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

3.1. Proceduralni akt 2025/XX/MC-EnC o donošenju proračuna Energetske zajednice za razdoblje 2026. – 2027. i doprinosu stranaka proračunu

Ovim nacrtom postupovnog akta predviđa se temeljni proračun Energetske zajednice u iznosu od 6 869 481 EUR za 2026. i 7 006 871 EUR za 2027. Ti iznosi odgovaraju povećanju od 2 % u odnosu na proračun za 2025. i dodatnom povećanju od 2 % u odnosu na proračun predložen za 2026.

Prethodno navedeni iznosi u osnovi su opravdani promjenama u broju zaposlenika i sastavu radne snage, promjenama u organigramu, prilagodbama plaća inflaciji i drugim pogodnostima za osoblje Tajništva Energetske zajednice, kao i troškovima budućih aktivnosti s obzirom na buduće aktivnosti koje će Energetska zajednica morati provesti pri promicanju i postizanju svojih glavnih zadaća i ciljeva politike. Te aktivnosti posebno uključuju provedbu pravne stečevine EU-a o integraciji tržišta električne energije i dekarbonizaciji na razini Energetske zajednice. Uključuju i poseban naglasak na potpori Ukrajini, koja je od početka rata bile presudna za potporu funkcioniranju ukrajinskog energetskog sustava.

Doprinos Europske unije proračunu iznosi 94,78 % ukupnog iznosa od 6 510 894 EUR u 2026. i 6 641 112 EUR u 2027., a preostali dio financira devet ugovornih stranaka koje nisu članice EU-a.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara trebalo bi biti da se odobri nacrt proceduralnog akta o donošenju proračuna Energetske zajednice za razdoblje 2026. – 2027. i doprinosa stranaka proračunu.

3.2. Odluka 2025/XX/MC-EnC o financijskoj razrješnici direktora Tajništva Energetske zajednice

Predloženim nacrtom odluke predviđa se razrješnica financijske odgovornosti direktora za 2024. na temelju revizorskog izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2023., revizorske izjave o jamstvu i izvješća Odbora za proračun.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Vijeća ministara trebalo bi biti da se odobri nacrt odluke o financijskoj razrješnici direktora Tajništva Energetske zajednice.

3.3. Proceduralni akt 2025/PA/XX/MC-EnC o izmjeni postupaka Energetske zajednice za donošenje i izvršenje proračuna, revizije i inspekcije od 17. studenog 2006., kako su izmijenjeni proceduralnim aktima 2014/01/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC i 2024/06/MC-EnC („proračunska pravila”)

Predloženim postupovnim aktom predviđa se izmjena proračunskih pravila Energetske zajednice uvođenjem odredbi kojima se Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Uredu europskog javnog tužitelja (EPPO) dodjeljuje ovlast za provođenje istraga o aktivnostima Energetske zajednice s obzirom na sve slučajeve prijevare, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti ili kaznenih djela koja utječu na financijske interese EU-a, glavnog izvora proračuna Energetske zajednice (94,78 % ukupnog iznosa).

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara trebalo bi biti da se odobri nacrt Proceduralnog akta Vijeća ministara o izmjeni Proceduralnog akta 2006/03/MC-EnC o donošenju postupaka Energetske zajednice za donošenje i izvršenje proračuna, revizije i inspekcije.

3.4. Proceduralni akt 2025/XX/MC-EnC o donošenju organigrama Tajništva

Kako bi se bolje odgovorilo na pitanja i prioritete politike prelaska na čistu energiju, u novi organigram Tajništva Energetske zajednice uvodi se novi Odjel za obnovljive izvore energije i novo radno mjesto načelnika Odjela za obnovljive izvore energije.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara trebalo bi biti da se odobri nacrt proceduralnog akta Vijeća ministara o donošenju organigrama Tajništva Energetske zajednice.

3.5. Odluke na temelju članka 91. stavka 1. točke (a) EnCT-a o utvrđivanju postojanja kršenja EnCT-a u konkretnim slučajevima

U skladu s člankom 91. stavkom 1. točkom (a) EnCT-a Vijeće ministara može običnom većinom utvrditi da neka stranka krši obveze iz glave II. EnCT-a koje se odnose na prenošenje i/ili provedbu akta koji su donijela tijela Energetske zajednice. Postupci za rješavanje sporova navedeni su u glavi III. poglavlju 1. i glavi IV. poglavlju 1. Poslovnika za rješavanje sporova u okviru EnCT-a[3].

Sve je te predmete ranije razmotrilo Vijeće EU-a, ali nisu podneseni na glasovanje na sastanku Vijeća ministara. Stoga su ponovno uključeni u ovaj prijedlog utvrđivanja stajališta EU-a.

(1) Predmeti koji se odnose na kršenje obveza na temelju paketa mjera za integraciju sektora električne energije Energetske zajednice

Devet nacrta odluka o prenošenju paketa za integraciju sektora električne energije[4] Energetske zajednice u svih devet ugovornih stranaka podneseno je Vijeću ministara na donošenje:

(a) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Albaniji u predmetu ECS-5/24;

(b) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-6/24;

(c) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-7/24;

(d) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-8/24;

(e) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Republici Moldovi u predmetu ECS-9/24;

(f) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-10/24;

(g) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-11/24;

(h) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-12/24;

---

[3] Proceduralni akt 2008/01/MC-EnC o Poslovniku kojim se uređuje rješavanje sporova na temelju Ugovora kako je izmijenjen Proceduralnim aktom 2015/04/MC-EnC od 16. listopada 2015. o izmjeni Proceduralnog akta 2008/01/MC-EnC od 27. lipnja 2008. o Poslovniku kojim se uređuje rješavanje sporova na temelju Ugovora.

[4] Direktiva (EU) 2019/944 i Uredba (EU) 2019/941 te Uredba (EU) 2019/942, Uredba (EU) 2019/943, Uredba (EU) 2015/1222, Uredba (EU) 2016/1719, Uredba (EU) 2017/2195, Uredba (EU) 2017/2196 i Uredba (EU) 2017/1485.

(i) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Ukrajini u predmetu ECS-13/24.

Odlukom 2021/13/MC-EnC od 30. studenog 2021.[5] i Odlukom 2022/03/MC-EnC[6] od 15. prosinca 2022. Vijeće ministara prilagodilo je i donijelo u Energetskoj zajednici paket pravnih akata koji sadržava najnoviju pravnu stečevinu Europske unije u području tržišta električne energije (dalje u tekstu „paket mjera za integraciju sektora električne energije" ili „EIP"). Vijeće ministara je u odnosu na EIP donijelo i Proceduralni akt 2022/01/MC-EnC o poticanju integracije regionalnog energetskog tržišta.

Cilj EIP-a je omogućiti tržištima da ispune obećanje o troškovno učinkovitom prelasku na čistu energiju i ujedno zajamčiti sigurnu i cjenovno pristupačnu opskrbu građana električnom energijom. U skladu s člankom 2. Odluke Vijeća ministara 2021/13/MC-EnC i člankom 2. Odluke 2022/03/MC-EnC ugovorne stranke bile su obvezne prenijeti EIP u nacionalno zakonodavstvo do 31. prosinca 2023.

Tajništvo Energetske zajednice („ECS") poslalo je 22. siječnja 2024. uvodne dopise u svih devet ugovornih stranaka u kojima ih je obavijestilo da ECS može pokrenuti postupke rješavanja sporova zbog nepoštovanja EnCT-a, konkretno u odnosu na obveze prenošenja koje proizlaze iz odluka 2021/13/MC-EnC i 2022/03/MC-EnC.

Srbija, Moldova i Kosovo* su 31. siječnja te 20. veljače 2024. obavijestili ECS o pripremi nacionalnih pravnih akata i o tome da su ti akti još u fazi izrade.

Iako je većina ugovornih stranaka ostvarila napredak u tom smislu, nisu u potpunosti prenijele paket mjera za integraciju sektora električne energije pa i dalje nisu u skladu s EnCT-om.

Crna Gora je 17. srpnja 2025. ECS-u na preispitivanje podnijela akte kojima se u potpunosti prenosi paket mjera za integraciju sektora električne energije. Tajništvo Energetske zajednice dovršilo je reviziju i poslalo primjedbe. Donošenje nacionalnog zakonodavstva još nije završeno i trebalo bi se provesti prije kraja 2025.

Uz to, Srbija, Sjeverna Makedonija i Moldova donijele su akte kojima se u potpunosti prenosi paket. No ECS još nije povukao te predmete (ostali su otvoreni) dok se ne provede konačna provjera i ne potvrdi usklađenost.

Na temelju toga Tajništvo Energetske zajednice 29. svibnja 2024. podnijelo je Vijeću ministara obrazložene zahtjeve protiv Albanije u predmetu ECS-5/24, Bosne i Hercegovine u predmetu ECS-6/24, Gruzije u predmetu ECS-7/24, Kosova* u predmetu ECS-8/24, Republike Moldove u predmetu ECS-9/24, Crne Gore u predmetu ECS-10/24, Sjeverne Makedonije u predmetu ECS-11/24, Srbije u predmetu ECS-12/24 i Ukrajine u predmetu ECS-13/24. Tajništvo Energetske zajednice u svojim je zahtjevima zaključilo da predmetne ugovorne stranke nisu ispunile obvezu donošenja i provedbe zakona i drugih propisa potrebnih za usklađivanje s odlukama 2021/13/MC-EnC i 2022/03/MC-EnC do 31. prosinca 2023. u skladu s člankom 2. svake odluke.

---

5 Odluka 2021/13/MC-EnC od 30. studenog 2021. o prilagodbi i donošenju Direktive (EU) 2019/944 i Uredbe (EU) 2019/941.

6 Člancima od 3. do 10. Odluke 2022/03/MC-EnC od 15. prosinca 2022. doneseni su i prilagođeni Uredba (EU) 2019/942, Uredba (EU) 2019/943, mrežni kodeksi i smjernice o dugoročnoj dodjeli kapaciteta, dodjeli kapaciteta i upravljanju zagušenjima (CACM), uravnoteženju električne energije (EBGL), pogonu sustava (SOGL) i Mrežnom kodeksu za ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava (ERNC) i dodatno su prilagođene Direktiva (EU) 2019/944 i Uredba (EU) 2019/941 (u članku 11.). Odlukama 2021/13/MC-EnC i 2022/03/MC-EnC izmijenjen je i popis akata uključenih u pravnu stečevinu u području energetike u Prilogu I. Ugovoru.

Savjetodavni odbor Energetske zajednice je u svim prethodno navedenim slučajevima dao mišljenje kojim se podupiru nalazi ECS-a.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobre nacrti odluka.

(2) Predmeti zbog kršenja obveza na temelju Direktive Vijeća 2009/119/EZ

Četiri nacrta odluka o prenošenju Direktive Vijeća 2009/119/EZ[7] o zalihama nafte u pet ugovornih stranaka podneseno je Vijeću ministara na donošenje:

(a) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-14/24;

(b) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-15/24;

(c) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-16/24;

(d) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Republici Moldovi u predmetu ECS-17/24;

S obzirom na te slučajeve Energetska zajednica je 2012. u svoju pravnu stečevinu uključila Direktivu Vijeća 2009/119/EZ. To je učinjeno Odlukom 2012/03/MC-EnC Vijeća ministara kojom se ugovornim strankama propisuje obveza održavanja minimalnih zaliha sirove nafte i/ili naftnih derivata. U skladu s člankom 1. Odluke 2012/03/MC-EnC ugovorne stranke bile su obvezne prenijeti i provesti Direktivu 2009/119/EZ do 1. siječnja 2023.

Bosna i Hercegovina, Gruzija, Kosovo* i Republika Moldova nisu donijeli potrebno nacionalno zakonodavstvo za prenošenje Direktive 2009/119/EZ do tog roka.

ECS je 2. veljače 2024. poslao uvodni dopis u predmetnih pet ugovornih stranaka u kojem ih je obavijestio da će Vijeću ministara podnijeti obrazloženi zahtjev zbog neispunjavanja obveza koje proizlaze iz Odluke 2012/03/MC-EnC ne bude li informacija koje osporavaju preliminarne zaključke ECS-a.

Bosna i Hercegovina, Moldova i Gruzija odgovorile su i obavijestile ECS o svojim tekućim postupcima prenošenja. Međutim, informacije koje su dostavile te ugovorne stranke nisu otklonile dvojbe koje je ECS izrazio u svojem dopisu od 2. veljače 2024. Kosovo* nije dostavilo nikakav odgovor ECS-u.

ECS je dosad zaprimio samo zakonodavne nacrte Republike Moldove.

Na temelju toga ECS je 12. srpnja 2024. podnio obrazložene zahtjeve Vijeću ministara protiv Bosne i Hercegovine u predmetu ECS-14/24, Gruzije u predmetu ECS-15/24, Kosova* u predmetu ECS-16/24 i Republike Moldove u predmetu ECS-17/24, u kojima je zaključio da te ugovorne stranke nisu donijele zakone ni druge propise potrebne za usklađivanje s Odlukom 2012/03/MC-EnC.

Savjetodavni odbor Energetske zajednice je u svim prethodno navedenim slučajevima dao mišljenje kojim se podupiru nalazi ECS-a.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobre nacrti odluka.

[7] Direktiva Vijeća 2009/119/EZ od 14. rujna 2009. o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata, SL L 265, 9.10.2009., str. 9.

(3) Predmeti zbog kršenja obveza na temelju Uredbe (EU) 2017/1938 i Uredbe (EU) 2022/1032

Četiri ugovorne stranke podnijele su Vijeću ministara na donošenje tri nacrta odluka povezanih s prenošenjem Uredbe (EU) 2017/1938[8] o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom odnosno Uredbe (EU) 2022/1032[9] o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009 u pogledu skladištenja plina:

(a) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-19/24;

(b) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-21/24;

(c) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-22/24.

Odlukom 2021/15/MC-EnC od 30. studenog 2021. Vijeće ministara uključilo je Uredbu (EU) 2017/1938 u pravnu stečevinu Energetske zajednice. Uslijed agresivnog rata protiv Ukrajine EU je donio Uredbu (EU) 2022/1032, koja je potom uključena u pravnu stečevinu Energetske zajednice Odlukom 2022/01/MC-EnC Vijeća ministara od 30. rujna 2022. Obje uredbe potiču sigurnost opskrbe u Energetskoj zajednici, što je jedan od glavnih ciljeva Ugovora o Energetskoj zajednici.

U skladu s člankom 2. stavcima 1. i 2. odluka Vijeća ministara 2021/15/MC-EnC i 2022/01/MC-EnC ugovorne stranke bile su obvezne donijeti zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s Uredbom (EU) 2017/1938 kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2022/1032 i o tome obavijestiti ECS do 1. listopada 2022.

Do tog datuma Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija i Srbija nisu donijele potrebne nacionalne mjere za prenošenje Uredbe (EU) 2017/1938, kako je izmijenjena.

ECS je 3. veljače 2023. uputio Srbiji detaljnu procjenu izmjena nacionalnih zakona potrebnih kako bi ispunila obvezu prenošenja Uredbe (EU) 2017/1938, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2022/1032. Nakon toga uslijedio je još jedan dopis ECS-a od 4. listopada 2023.

ECS je 28. svibnja 2024. dopisima obavijestio Bosnu i Hercegovinu i Sjevernu Makedoniju da na temelju tada dostupnih informacija još nisu ispunile zahtjev za prenošenje Uredbe (EU) 2017/1938, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2022/1032.

Nadalje, ECS nije primio nikakve informacije od prethodno navedenih četiriju ugovornih stranaka da su donijele potrebne mjere za usklađivanje s odgovarajućim uredbama.

Na temelju toga ECS je 12. srpnja 2024. podnio Vijeću ministara obrazložene zahtjeve protiv Bosne i Hercegovine u predmetu ECS-19/24, Sjeverne Makedonije u predmetu ECS-21/24 i Srbije u predmetu ECS-22/24, u kojima je zaključio da te ugovorne stranke nisu ispunile obvezu donošenja potrebnih zakona i drugih propisa i o tome obavijestile ECS.

Savjetodavni odbor Energetske zajednice je u svim prethodno navedenim slučajevima dao mišljenje kojim se podupiru nalazi ECS-a.

---

[8] Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010, SL L 280, 28.10.2017., str. 1.

[9] Uredba (EU) 2022/1032 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2022. o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009 u pogledu skladištenja plina, SL L 173, 30.6.2022., str. 17.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobre nacrti odluka.

(4) Predmeti zbog kršenja obveza na temelju Direktive (EU) 2018/2001

Sedam nacrta odluka o prenošenju Direktive (EU) 2018/2001[10] o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora u sedam ugovornih stranaka podneseno je Vijeću ministara na donošenje:

(a) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Albaniji u predmetu ECS-23/24;

(b) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Bosni i Hercegovini u predmetu ECS-24/24;

(c) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Gruziji u predmetu ECS-25/24;

(d) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Kosovu* u predmetu ECS-26/24;

(e) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Moldovi u predmetu ECS-27/24;

(f) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-28/24;

(g) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Sjevernoj Makedoniji u predmetu ECS-29/24.

U okviru paketa za čistu energiju Europska unija donijela je Direktivu (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora („Direktiva o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora”), koja je naknadno izmijenjena na razini EU-a. Direktiva (EU) 2018/2001 prilagođena je Energetskoj zajednici i donesena u njoj Odlukom Vijeća ministara 2021/14/MC-EnC od 30. studenog 2021. Ta je odluka naknadno izmijenjena Odlukom Vijeća ministara 2022/02/MC-EnC.

Odlukom 2021/14/MC-EnC predviđeno je da svaka ugovorna stranka mora donijeti zakone i druge propise radi usklađivanja s Direktivom (EU) 2018/2001 do 31. prosinca 2022. Konkretno, ugovorne stranke bile su obvezne u svoje nacionalno zakonodavstvo prenijeti odredbe Direktive o obveznom minimalnom udjelu od 14 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u prometnom sektoru do 2030., uključujući odredbe o kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase, i obavijestiti ECS o mjerama za prenošenje do 31. prosinca 2022.

ECS nije primio informacije od Albanije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Kosova*, Republike Moldove, Crne Gore ni Sjeverne Makedonije koje bi upućivale na to da su te ugovorne stranke donijele i provele nacionalne mjere za ispunjavanje tih obveza na temelju Direktive o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Ujedno nije raspolagao ni nikakvim drugim informacijama na temelju kojih bi mogao zaključiti da su takve mjere provedene.

Zatim je ECS 21. lipnja 2024. poslao dopise u sedam ugovornih stranaka u kojima je zatražio dostavljanje preslike zakonodavstva o prenošenju članaka od 25. do 31. Direktive o

[10] Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, SL L 328, 21.12.2018., str. 82.

promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ili informacije o statusu takvog prenošenja najkasnije do 5. srpnja 2024.

Gruzija, Kosovo*, Republika Moldova i Crna Gora u svojim su odgovorima obavijestili ECS o svojim tekućim postupcima prenošenja. ECS nije primio nikakav odgovor od Albanije, Bosne i Hercegovine ni Sjeverne Makedonije.

Na temelju toga ECS je 12. srpnja 2024. Vijeću ministara podnio obrazložene zahtjeve protiv Albanije u predmetu ECS-23/24, Bosne i Hercegovine u predmetu ECS-24/24, Gruzije u predmetu ECS-25/24, Kosova* u predmetu ECS-26/24, Republike Moldove u predmetu ECS-27/24, Crne Gore u predmetu ECS-28/24 i Sjeverne Makedonije u predmetu ECS-29/24, u kojima je zaključio da te ugovorne stranke nisu ispunile obvezu donošenja potrebnih zakona i drugih propisa radi usklađivanja s Odlukom 2021/14/MC-EnC do primjenjivog roka u skladu s njezinim člankom 2. stavcima 1. i 2.

Savjetodavni odbor Energetske zajednice je u svim prethodno navedenim slučajevima dao mišljenje kojim se podupiru nalazi ECS-a.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobre nacrti odluka.

(5) Predmet zbog kršenja obveza na temelju Direktive (EU) 2019/944 i Uredbe (EU) 2019/943

Vijeću ministara podnosi se na donošenje sljedeći nacrt odluke u pogledu neusklađenosti Srbije s Direktivom (EU) 2019/944[11] o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i Uredbom (EU) 2019/943[12] o unutarnjem tržištu električne energije:

(a) Odluka 2024/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Srbiji u predmetu ECS-2/21.

Kako je navedeno u točki 3.5. podtočki 1., u okviru EIP-a Vijeće ministara je Odlukom Vijeća ministara 2022/03/MC-EnC i Odlukom Vijeća ministara 2021/13/MC-EnC prilagodilo i donijelo u Energetskoj zajednici Uredbu (EU) 2019/943 i Direktivu (EU) 2019/944.

Člankom 34. stavkom 2. Uredbe o električnoj energiji propisano je da su operatori prijenosnih sustava („OPS-ovi”) dužni promicati koordiniranu dodjelu prekograničnih kapaciteta primjenom nediskriminirajućih tržišno utemeljenih rješenja, za što je potrebna konstruktivna suradnja među susjednim OPS-ovima. To uključuje dogovor o mehanizmu za utvrđivanje neto prijenosnog kapaciteta („NTC”) na granici. Člankom 16. stavkom 4. propisano je da se najveća razina kapaciteta interkonekcija stavlja na raspolaganje sudionicima na tržištu primjenom unaprijed definiranih postupaka dodjele.

Člankom 58. točkom (c) i člankom 59. stavkom 1. točkama (b) i (u) Direktive o električnoj energiji propisuje se obveza nacionalnih regulatornih tijela da poduzmu sve razumne mjere kako bi eliminirali ograničenja u trgovini električnom energijom i osigurali da OPS-ovi ispunjavaju svoje obveze u skladu s pravom Energetske zajednice, među ostalim u pogledu prekograničnih pitanja.

[11] Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU, SL L 158, 14.6.2019., str. 125.

[12] Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije, SL L 158, 14.6.2019., str. 54.

KOSTT, OPS sa sjedištem u Prištini u Kosovu*, podnio je 18. veljače 2021. ECS-u pritužbu protiv Srbije. Podnositelj pritužbe tvrdi da Srbija djelovanjem svojeg OPS-a Elektromreže Srbije d.d. („EMS”) ne poštuje pravila o tržištu električne energije Energetske zajednice.

U skladu sa srpskim Zakonom o energetici postupak i način dodjele prekograničnog kapaciteta određuje OPS u dogovoru sa susjednim OPS-ovima, a odobrava ga nacionalno regulatorno tijelo. Na interkonekcijskim vodovima između Niša i Kosova B te između Kruševca i Podujeva, EMS i KOSTT nisu se dogovorili o tome kako evaluirati ili dodijeliti prekogranični kapacitet niti je EMS dodijelio ikakvu vrijednost raspoloživom interkonekcijskom kapacitetu. Zbog toga EMS postavlja NTC na nulu. Stoga sudionici na tržištu mogu prijaviti samo kapacitet s KOSTT-om, ali ne i s EMS-om, što znači da nema kapaciteta koji je stvarno dostupan za trgovinu.

KOSTT je u svojoj pritužbi tvrdio i da bi neodređeni NTC-ovi i izostanak dodjele kapaciteta na prethodno navedenim interkonekcijskim vodovima doveli do viših cijena za prekogranični kapacitet na drugim regionalnim granicama. Time bi se pak povećale cijene električne energije za krajnje potrošače u Kosovu* i susjednim zemljama jugoistočne Europe. KOSTT bi se tako mogao spriječiti i u ostvarivanju mogućih prihoda od mehanizma za upravljanje zagušenjem na tim interkonekcijskim vodovima.

Europska federacija trgovaca energijom (EFET) upozorila je na isto pitanje i naglasila da bi ta situacija utjecala i na konkurentnost veleprodajnih tržišta električne energije i na cijene za krajnje korisnike u cijeloj jugoistočnoj Europi.

ECS je 21. srpnja 2022. poslao Srbiji uvodni dopis u kojem je zauzeo preliminarno stajalište da, s obzirom na to da komercijalni kapacitet električne energije nije stavljen na raspolaganje na prethodno navedenim interkonekcijskim vodovima zbog izostanka djelovanja njezina OPS-a i regulatornog tijela, Srbija nije postupila u skladu s člankom 16. stavkom 3. i člankom 12. Uredbe (EZ) 714/2009 i člancima 36. i 37. Direktive 2009/72, kako su prilagođeni Energetskoj zajednici i doneseni u njoj. Na direktivu i uredbu iz 2009. upućuje se zbog činjenice da su tada ugovorne stranke imale još vremena do roka 31. prosinca 2023. da prenesu EIP, a posebno Direktivu (EU) 2019/944 i Uredbu (EU) 2019/943. Od Srbije je zatraženo da se očituje o činjeničnim i pravnim pitanjima iznesenima u uvodnom dopisu.

Srbija je u odgovoru od 8. rujna 2022. na uvodni dopis ECS-a navela da ECS nije nadležan za rješavanje problema utvrđenog u uvodnom dopisu i tvrdila da nema negativnih gospodarskih posljedica. Navela je i sporna pitanja u pogledu statusa KOSTT-a i njegove zone trgovanja.

Nakon što je razmotrilo odgovor na uvodni dopis, Tajništvo Energetske zajednice poslalo je 1. ožujka 2023. Srbiji obrazloženo mišljenje u kojem je od nje zatražilo da do 1. svibnja 2023. ispravi kršenja utvrđena u tom mišljenju.

Srbija je 28. travnja 2023. odgovorila na obrazloženo mišljenje, u kojem je u suštini ponovila svoje prethodne argumente.

Budući da Srbija nije ispravila utvrđeno kršenje niti je poduzela ikakve daljnje mjere, ECS je 12. srpnja 2024. podnio Vijeću ministara obrazloženi zahtjev protiv Srbije u predmetu ECS-2/21. U tom obrazloženom zahtjevu ECS je odgovorio na argumente Srbije i zaključio da ona ne postupa u skladu s Direktivom (EU) 2019/944 i Uredbom (EU) 2019/943, kako su prilagođene Energetskoj zajednici i donesene u Energetskoj zajednici odlukama 2022/03/MC-EnC i 2021/13/MC-EnC.

Savjetodavni odbor Energetske zajednice dao je svoje mišljenje kojim se podupiru nalazi ECS-a.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobri nacrt odluke.

(6) Predmet zbog kršenja obveza na temelju Direktive 2001/80/EZ

Naposljetku, Vijeću ministara na donošenje je podnesen sljedeći nacrt odluke o neusklađenosti Crne Gore s Direktivom 2001/80/EZ o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje zbog nepridržavanja njezinih odredaba o odstupanju tijekom ograničenog vijeka trajanja:

(a) Odluka 2025/…/MC-EnC o nepoštovanju Ugovora o Energetskoj zajednici u Crnoj Gori u predmetu ECS-15/21.

Direktiva 2001/80/EZ dio je pravne stečevine Energetske zajednice u području očuvanja okoliša od potpisivanja Ugovora 2005. Cilj je te direktive borba protiv onečišćenja zraka smanjenjem emisija sumporova dioksida, dušikovih oksida i prašine iz velikih uređaja za loženje. U skladu s točkom 3. Priloga II. Ugovoru svaka ugovorna stranka morala je provesti Direktivu 2001/80/EZ do 31. prosinca 2017.

Vijeće ministara donijelo je 14. listopada 2016. Odluku 2016/19/MC-EnC o odobravanju izuzeća za određena postrojenja od obveze poštovanja graničnih vrijednosti emisija utvrđenih Direktivom 2001/80/EZ. Kako je navedeno u njezinu članku 1. stavku 1., u toj se odluci navode postrojenja koja se mogu izuzeti od obveze poštovanja graničnih vrijednosti emisija, čime se dopunjuju pravila o izuzimanju za potrebe Energetske zajednice. Termoelektrana Pljevlja u Crnoj Gori uvrštena je na popis utvrđen Odlukom 2016/19/MC-EnC.

Nakon isteka roka za provedbu Direktive 2001/80/EZ u Energetskoj zajednici Tajništvo je od ugovornih stranaka na koje se odnosi Odluka 2016/19/MC-EnC zatražilo da potvrde jesu li predmetna postrojenja počela s radom u okviru izuzeća. Ministarstvo gospodarstva Crne Gore je na dopis Tajništva od 15. veljače 2018. odgovorilo dopisom od 27. veljače 2018. u kojem je potvrdilo početak izuzeća za Termoelektranu Pljevlja.

Ministarstvo gospodarstva Crne Gore ujedno je obavijestilo Tajništvo Energetske zajednice da je započelo s rekonstrukcijom postrojenja radi usklađivanja s graničnim vrijednostima emisija utvrđenima u dijelu 2. Priloga V. Direktivi 2010/75/EU i u zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama za velike uređaje za loženje, kako je utvrđeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/1442 od 31. srpnja 2017.

Postrojenje je i dalje u funkciji, a projekt obnove kojim bi se osigurala usklađenost s Direktivom 2010/75/EU još nije dovršen.

Stoga Crna Gora i dalje ne ispunjava uvjet iz članka 4. stavka 4. Direktive 2001/80/EZ, tj. obvezu da neće dopustiti rad velikih uređaja za loženje više od 20 000 radnih sati počevši od 1. siječnja 2018. do najkasnije 31. prosinca 2023. Nakon isteka tog razdoblja, koje je za termoelektranu Pljevlja isteklo već 2020., postrojenja na koja se primjenjuje članak 4. stavak 4. Direktive 2001/80/EZ smiju nastaviti s radom samo ako su njihove emisije u skladu s graničnim vrijednostima utvrđenima u dijelu 2. Priloga V. Direktivi 2010/75/EU.

Crna Gora i dalje krši odgovarajuća pravila Energetske zajednice jer je nastavila s aktivnostima kako je opisano u zaključcima Tajništva Energetske zajednice u obrazloženom mišljenju od 13. srpnja 2023.

To je potvrđeno u mišljenju Savjetodavnog odbora od 27. studenoga 2024., u kojem su potkrijepljeni nalazi Tajništva.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u Vijeću ministara jest da se odobri nacrt odluke.

3.6. Ponovno imenovanje dvaju predstavnika Europske komisije u Arbitražnom odboru Energetske zajednice

Proceduralnim aktom br. 01/2011/PHLG-EnC utvrđuju se pravila kojima se uređuje arbitražni postupak u pitanjima koja se odnose na osoblje na temelju članka 14. Pravilnika o osoblju. Taj postupovni akt izmijenjen je Proceduralnim aktom 01/2020 PHLG-EnC, kojim se u članku 6. stavku 1.a propisuje da Europska komisija i svaka ugovorna stranka mogu imenovati stalnog člana i stalnog zamjenskog člana Arbitražnog odbora na razdoblje od najviše četiri godine.

Europska komisija je na temelju toga 2020. imenovala g. Manuela Kellerbauera stalnim članom Arbitražnog odbora koji predstavlja Europsku komisiju i g. Larsa Albatha stalnim zamjenikom člana Arbitražnog odbora koji predstavlja Europsku komisiju. Vijeće je potvrdilo ta imenovanja u svojem stajalištu EU-a o kojem se glasalo na sastancima Vijeća ministara Energetske zajednice i Stalne skupine Energetske zajednice na visokoj razini u Tivtu (Crna Gora) 16. i 17. prosinca 2020. (vidjeti dokument Vijeća 13502/20, ADD 1 od 3. prosinca 2020.).

Budući da su ta imenovanja istekla, Europska komisija ponovno je imenovala g. Manuela Kellerbauera stalnim članom i g. Larsa Albatha stalnim zamjenikom člana Arbitražnog odbora koji predstavlja Europsku komisiju. Ta dva dužnosnika Komisije imaju odgovarajuće stručno znanje za obavljanje svojih dužnosti te su njihova nepristranost i neovisnost neupitne. U svojstvu članova Arbitražnog odbora djelovat će potpuno neovisno i neće postupati u skladu ni s kakvim uputama trećih strana.

Vijeće bi na temelju toga trebalo potvrditi ponovno imenovanje dvaju prethodno navedenih dužnosnika Komisije kao stalnog člana i stalnog zamjenika člana Arbitražnog odbora koji predstavljaju Europsku komisiju.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[13].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Vijeće ministara tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno Ugovora o Energetskoj zajednici („EnCT”).

Akt koji treba donijeti Vijeće ministara akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akti bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 76. EnCT-a, prema kojem je odluka pravno obvezujuća za one kojima je upućena.

Predviđenim aktima ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

[13] Presuda Suda od 7. listopada 2014., *Njemačka/Vijeće*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Europske unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na energetiku i nisu prvenstveno fiskalne prirode. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 194. stavak 2. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 194. stavak 1. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2025/0354 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Vijeća ministara Energetske zajednice (Beč, Austrija, 18. prosinca 2025.)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća 2006/500/EZ od 29. svibnja 2006.[14] Unija je sklopila Ugovor o Energetskoj zajednici („Ugovor”), koji je stupio na snagu 1. srpnja 2006.

(2) Na temelju članaka 47. i 76. Ugovora Vijeće ministara može donositi mjere u obliku odluke ili preporuke.

(3) Vijeće ministara na svojem 23. sastanku 18. prosinca 2025. treba donijeti niz akata navedenih u Prilogu 1. ovoj Odluci obuhvaćenih područjem primjene članka 218. stavka 9. UFEU-a, o kojima trebaju glasovati predstavnici Unije.

(4) Svrha je predviđenih akata olakšati ostvarivanje ciljeva Ugovora.

(5) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća ministara u pogledu akata navedenih u Prilogu 1. jer će predviđeni akti imati pravne učinke u odnosu na Uniju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 23. sastanku Vijeća ministara 18. prosinca 2025. u pogledu pitanja obuhvaćenih područjem primjene članka 218. stavka 9. UFEU-a je da se odobri donošenje akata navedenih u Prilogu 1. ovoj Odluci.

Članak 2.

Komisija može, bez dodatnih odluka Vijeća, dogovoriti manje izmjene akata iz Priloga 1. ovoj Odluci u kontekstu komentara ugovornih stranaka Energetske zajednice prije sastanka ili na sastanku Vijeća ministara.

Ako Vijeće ministara nije u mogućnosti donijeti akte navedene u Prilogu 1. na sastanku 18. prosinca 2025., ti se akti mogu donijeti korespondencijom nakon 23. sastanka Vijeća ministara, u skladu s Poslovnikom Energetske zajednice, bez potrebe za daljnjom odlukom Vijeća.

[14] SL L 198, 20.7.2006., str. 15.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik